

Brusel 19. března 2024
(OR. en)

7665/24

SOC 202
EMPL 111
ECOFIN 304
EDUC 88

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Závěry Rady o roční analýze udržitelného růstu a společné zprávě o zaměstnanosti 2024

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o roční analýze udržitelného růstu a společné zprávě o zaměstnanosti 2024, které Rada schválila na zasedání konaném dne 11. března 2024.

Závěry Rady

o roční analýze udržitelného růstu 2024 a společné zprávě o zaměstnanosti

1. UZNÁVAJÍC, že po výrazném oživení v roce 2022 se hospodářská činnost v EU v roce 2023 zpomalila, a to v důsledku vysoké inflace a geopolitické nejistoty. BEROUC NA VĚDOMÍ, že inflace poté, co v říjnu 2022 dosáhla svého meziročního maxima ve výši 11,5 %, vykazuje klesající trend a očekává se, že v průběhu roku 2024 bude pokračovat v poklesu směrem k 3,5 %.
2. VÍTAJÍC, že navzdory mimořádným otřesům v posledních letech a nedávnému zpomalení hospodářského růstu dosáhla míra zaměstnanosti v EU na jaře 2023 rekordně vysoké úrovně 75,4 % (70,2 % u žen a 80,5 % u mužů), zatímco nezaměstnanost klesla na 6 % (6,3 % u žen a 5,7 % u mužů), což je historicky nejnižší zaznamenaná míra. ZDŮRAŽŇUJÍC však, že navzdory dobrým výsledkům trhu práce v EU přetrvávají rozdíly mezi členskými státy i v jednotlivých členských státech, a to i na regionální úrovni a mezi různými skupinami obyvatelstva.
3. POUKAZUJÍC na skutečnost, že přetrvávající vysoká úroveň nedostatku pracovních sil a dovedností vytváří překážky pro potenciál hospodářského růstu, konkurenceschopnost a vzestupnou sociální konvergenci. ZDŮRAŽŇUJÍC, že tento nedostatek je nejvíce pocíťován ve zdravotnictví, stavebnictví, povoláních v oborech STEM a v některých povoláních v odvětví služeb a vzniká rovněž v důsledku nových pracovních míst a požadavků na výkon práce souvisejících s ekologickou a digitální transformací, se kterými nejsou dovednosti pracovní síly relevantní pro daný trh práce dostatečně sladěny, jakož i v důsledku stárnutí populace a v některých případech v důsledku špatných pracovních podmínek.
4. PŘIPOMÍNÁJÍC v této souvislosti, že strukturální překážky bránící plnému začlenění osob ve zranitelném postavení na trh práce jsou i nadále významné, neboť více než 20 % obyvatel v produktivním věku (a téměř 30 % žen v produktivním věku) v EU není součástí pracovní síly, včetně 8 milionů mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání či odborné přípravy.

5. ZNOVU POTVRZUJÍC, že nárůst nominálních mezd v letech 2022 až 2023 byl sice výrazný, ale zůstal pod úrovní vysoké míry inflace a vedl ke ztrátě kupní síly, což mělo nepřiměřený dopad na domácnosti s nízkými příjmy. VÍTAJÍC skutečnost, že v několika členských státech aktualizace zákonných minimálních mezd a nové kolektivní smlouvy tuto ztrátu kupní síly částečně nebo zcela zmírňují.
6. PŘIPOMÍNÁJÍC v této souvislosti, že silný sociální dialog a účinné kolektivní vyjednávání mají zásadní význam pro další podporu vývoje mezd, který přispívá k vytváření pracovních míst a zajišťuje konkurenceschopnost, přičemž provedení směrnice EU o přiměřených minimálních mzdách může rovněž pomoci chránit kupní sílu osob s nízkou mzdou a zabránit nárůstu chudoby pracujících, a tím posílit motivaci k práci.
7. KONSTATUJÍC, že navzdory náročnému socioekonomickému kontextu posledních tří let zůstal podíl osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením v EU v roce 2022 víceméně stabilní, a to díky rozhodným politickým opatřením přijatým během energetické krize, avšak dětská chudoba se mírně zhoršila. PŘIPOMÍNÁJÍC, že ačkoli se systémy sociální ochrany osvědčily při podpoře odolnosti během nedávných krizí, čímž zabránily výraznému nárůstu počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením a působily jako makroekonomické stabilizátory, jejich přiměřenost a udržitelnost jsou i nadále vystaveny tlaku, mimo jiné v důsledku stárnutí obyvatelstva.
8. ZDŮRAZŇUJÍC, že energetická chudoba a cenová dostupnost bydlení představují v Unii stále větší problém, přičemž podíl osob, které nejsou schopny dostatečně vytápět své domovy, se v roce 2022 zvýšil a každá desátá osoba v EU žije v domácnosti, kde celkové náklady na bydlení představují více než 40 % celkového disponibilního příjmu. PŘIPOMÍNÁJÍC, že v obou případech jsou těmito problémy neúměrně zasaženy osoby ohrožené chudobou.

9. ZDŮRAZŇUJÍC, že provádění evropského pilíře sociálních práv a pokrok směrem k cílům EU a členských států v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby do roku 2030 mají zásadní význam pro rozvoj politických opatření členských států, a to s náležitým ohledem na příslušné pravomoci a zásady subsidiarity a proporcionality, a zejména s přihlédnutím k tomu, že:
- Unie je na dobré cestě k dosažení cíle 78% míry zaměstnanosti v roce 2030 (74,6 % v roce 2022), přičemž všechny členské státy dosáhly od roku 2020 pokroku;
 - k naplnění cíle v oblasti dovedností, tj. aby se do roku 2030 v Unii každoročně účastnilo odborné přípravy alespoň 60 % všech dospělých (37,4 % v roce 2016), bude třeba dosáhnout dalšího významného pokroku;
 - k dosažení cíle týkajícího se snížení chudoby, podle kterého se má do roku 2030 v Unii snížit počet osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením nejméně o 15 milionů (včetně nejméně 5 milionů dětí), bude nutné vynaložit značné úsilí, a to s ohledem na všeobecnou neměnnost situace (v roce 2022 došlo k poklesu pouze o 279 000 osob ve srovnání s předchozím rokem) a na skutečnost, že v několika členských státech se riziko chudoby nebo sociálního vyloučení spíše zvyšuje.
10. VÍTAJÍC, že cyklus evropského semestru 2024 zhodnotí probíhající provádění plánů pro oživení a odolnost a programů politiky soudržnosti a poskytne hlavní směry s ohledem na nadcházející přezkum těchto programů v polovině období. VÍTAJÍC, že monitorování pokroku při plnění hlavních cílů EU a vnitrostátních cílů pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti, dovedností a rizika chudoby nebo sociálního vyloučení bylo začleněno do společné zprávy o zaměstnanosti.

11. BEROUC NA VĚDOMÍ návrh Komise zahrnout do společné zprávy o zaměstnanosti důkladnější analýzu jednotlivých zemí týkající se potenciálních rizik pro vzestupnou sociální konvergenci, která by vycházela z prvků Rámce sociální konvergence, jak jsou popsány v klíčových sděleních Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu k tomuto rámci a v související zprávě pracovní skupiny Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu¹. BEROUC NA VĚDOMÍ, že tato analýza se provádí na základě výsledků dobrovolného pilotního projektu, který pracovní skupina realizovala v období od října 2022 do května 2023. POUKAZUJÍC na možnost reflexe ohledně případného budoucího technického zdokonalení analýzy provedené s využitím srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů a metodiky, která u ní byla uplatněna ve společné zprávě o zaměstnanosti. PŘIPOMÍNÁJÍC, že Rada v červnu 2023 vzala na vědomí zjištění pilotního projektu, který potvrdil různou míru podpory mezi členskými státy, pokud jde o zavedení Rámce sociální konvergence do evropského semestru.
12. BEROUC NA VĚDOMÍ záměr Komise v rámci cyklu evropského semestru 2024 dále provést hlubší druhou fázi analýzy vzestupné sociální konvergence s využitím širšího souboru kvantitativních a kvalitativních důkazů, a to ve vztahu k členským státům, u nichž byla ve společné zprávě o zaměstnanosti zjištěna potenciální rizika pro vzestupnou sociální konvergenci.

RADA EVROPSKÉ UNIE:

13. VYZÝVÁ členské státy, aby priority roční analýzy udržitelného růstu a zjištění společné zprávy o zaměstnanosti promítly do svých národních programů reforem a aby zintenzivnily provádění zásad evropského pilíře sociálních práv v zájmu dosažení hlavních cílů EU a vnitrostátních cílů pro rok 2030.
14. VYZÝVÁ členské státy, aby v souladu s vnitrostátními zvyklostmi a při plném respektování úlohy a autonomie sociálních partnerů podporovaly takový vývoj mezd, který zmírní ztrátu kupní síly, zejména u osob s nízkou mzdou.

¹ Viz zpráva pracovní skupiny Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu o Rámci sociální konvergence ([dokument 9481/23 ADD 1](#)) a klíčová sdělení, která na základě této zprávy schválil Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu ([dokument 9481/23](#)).

15. VYZÝVÁ členské státy, aby pokračovaly v provádění strukturálních reforem, které podpoří prohlubování dovedností a změnu kvalifikace dospělých, posílí aktivní politiky na trhu práce a podpoří lepší pracovní podmínky s cílem řešit nedostatek pracovních sil a dovedností a usnadnit přechody mezi zaměstnáními směrem k odvětvím se silnou poptávkou po pracovní síle, což přispěje ke konkurenceschopnosti a sociální soudržnosti Unie.
16. VYZÝVÁ členské státy, aby pokračovaly v modernizaci systémů sociální ochrany a sociálního začleňování a řešily problematiku chudoby a sociálního vyloučení, zejména u dětí, a to i s ohledem na digitální a ekologickou transformaci, demografické trendy, dopad vysoké inflace na kupní sílu, zejména na zranitelné domácnosti, a rostoucí míru energetické chudoby. VYZÝVÁ členské státy, aby dále analyzovaly a zlepšovaly dostupnost cenově dostupného bydlení.
17. VYZÝVÁ Komisi, aby zajistila, že případné další provádění analýzy vzestupné sociální konvergence na základě prvků Rámce sociální konvergence, jak je popsáno v klíčových sděleních Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu, nepovede k další administrativní zátěži pro členské státy a přispěje k zefektivnění činnosti Výboru pro zaměstnanost a Výboru pro sociální ochranu v oblasti mnohostranného dohledu.
18. VYZÝVÁ Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu, aby posoudily dopad pilotní analýzy vzestupné sociální konvergence na základě prvků Rámce sociální konvergence na jejich činnost a na cyklus evropského semestru 2024, a to i pokud jde o její přidanou hodnotu a potenciální administrativní zátěž, a informovaly v této věci Radu.